

АНАЛІЗ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТІВ РОЗВИТКУ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ІЗ МЕДИЧНОЮ ОСВІТОЮ

Д. Д. Дячук, Т. С. Ласиця, О. Є. Рубан

Державна наукова установа «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами

У даній статті наводиться аналіз та визначення пріоритетів розвитку безперервної професійної освіти молодших спеціалістів з медичною освітою на базі ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС.

ANALYSIS AND DETERMINATION OF PRIORITIES OF CONTINUING PROFESSIONAL EDUCATION OF ASSOCIATE SPECIALISTS WITH MEDICAL EDUCATION DEVELOPMENT

D. D. Dyachuk, T. S. Lasytsya, O. Ye. Ruban

State Scientific Institution "Scientific and Practical Center of Preventive and Clinical Medicine" of Public Affairs Department

The analysis and determination of continuing professional education of associate specialists with medical education development based on SSI "SPC PCM" PAD is presented in this article.

Вступ. Ефективність функціонування системи медико-санітарного забезпечення в сучасних умовах залежить від конкурентоспроможності кадрів, що ставить нові вимоги до підготовки як лікарів, так і медичних фахівців середньої ланки. З початку нинішнього тисячоліття активно розробляється стратегія ВООЗ в галузі сестринської та акушерської освіти для Європейського регіону. З 1993 року на нарадах Європейського регіонального бюро ВООЗ постійно обговорюється стан розвитку і реформування сестринської справи у нових незалежних державах, постійно наголошується на розвиткові нових форм сестринської допомоги та сестринських служб, задоволенні потреб населення в різноманітних послугах і ретельному розгляді питань ефективності та продуктивності праці медичних сестер, розробленні національних програм розвитку медсестринства [1, 2, 7, 8, 11]. На сучасному етапі в Україні формуються умови для підвищення

ефективності і значимості середнього медичного персоналу в наданні медичної допомоги всім верствам населення, які її потребують [6, 9].

Основна частина. Реформа системи охорони здоров'я, яка відбувається зараз в Україні, перехід на принципи надання первинної медико-санітарної допомоги населенню та бюджетно-страхової медицини, становлення ринкових відносин, розвиток наукових та професійних зв'язків з іншими державами потребують удосконалення існуючої системи сестринської освіти з метою підготовки спеціалістів, які відповідали б сучасним світовим стандартам.

Для досягнення цієї мети реалізується ряд заходів, одним з яких є удосконалення системи підготовки і підвищення кваліфікації, атестації середнього медичного (фармацевтичного) персоналу відповідно до міжнародних стандартів. Досліджуються концептуально-методологічні засади та практичні аспекти державного керування системою освіти фахівців охорони здоров'я в Україні за умов еволюції суспільних потреб та перебу-

дови галузі. Опрацьовується зміст та особливості освіти фахівців зі спеціальності "сестринська справа" за умов суспільних трансформацій з огляду на міжнародні стандарти [1, 2, 3, 7, 10]

Головним завданням післядипломної підготовки молодших спеціалістів із медичною освітою є:

- задоволення потреб закладів у підвищенні кваліфікації молодших спеціалістів із медичною освітою;

- оновлення і поглиблення професійних знань;
- забезпечення оволодіння спеціалістами сучасними досягненнями медичної науки і практики;

- удосконалення форм і методів навчання;

У ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС професійна післядипломна підготовка молодших спеціалістів з медичною освітою здійснюється не тільки на теоретичних і практичних заняттях, а й під час проведення пошуково-дослідницької та науково-практичної роботи (впровадження локальних протоколів). Особлива увага наукового, клінічного та освітнього підрозділів установи спрямована на запобігання найбільш інвалідизуючим та смертельно небезпечним хворобам, тому на сучасному етапі значно зросла роль сестринського персоналу на ниві медико-соціальної профілактики.

Для цього широко використовують: школи медсестринства, загальні лекції, практичні навички, тестові завдання по догляду та опікою над пацієнтами. Стажування та взаємозамінність на робочих місцях.

Сьогодні в охороні здоров'я потрібен не просто молодший спеціаліст з медичною освітою, а добре освічений професіонал, який може творчо підійти до своєї діяльності. Інноваційний шлях розвитку суспільства забезпечується формуванням покоління людей, які і мислять, і діють по-інноваційному. В ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС значна увагу приділяють загальному розвитку особистості, її комунікативних здібностей, засвоєнню знань, самостійності в ухваленні рішень, формуванню інформаційних та соціальних навичок.

Запровадженні стандарти роботи, алгоритми виконання маніпуляцій, лабораторних та інструментальних досліджень.

До таких підходів спонукає і головна педагогічна ідея сучасності — освіта впродовж життя. Новаторські підходи до складання навчальних програм і розробки методів навчання засновані на концепції первинної медико-санітарної допомоги, відповідають результатам сучасних досліджень

в галузі практики медсестри, часто є багатопрофільними для сприяння обміну знаннями і поглибленню взаєморозуміння між представниками різних професій.

Загальновизнаним є той факт, що медичним сестрам необхідно постійно удосконалюватися і мати можливості для безперервного професійного навчання. У нашій установі медичні сестри навчаються на курсах підвищення кваліфікації, на короткострокових курсах, під час конференцій, тренінгів, семінарів тощо. Для забезпечення навчального процесу ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС має достатню матеріально-технічну базу. Центр підвищення кваліфікації та навчально-тренувальний центр оснащені анатомічними таблицями, сучасними манекенами для моделювання невідкладних станів та відпрацювання практичних навичок. Завдяки наявній локальній мережі і підключенню до неї комп'ютерів структурних підрозділів, у ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС функціонує електронна бібліотека, фільмотека з навчальними фільмами з різних дисциплін. Основою навчального плану є програми зі спеціальностей «Сестринська справа», «Стоматологія», «Лікувальна справа», «Лабораторна діагностика», «Акушерська справа», «Стоматологія ортопедична», «Медико-профілактична справа», «Фармація». Програми, що використовуються в Центрі підвищення кваліфікації, спрямовані на покращення результатів діяльності закладу. Це стосується якості медичної допомоги, безпечності, доступності, стану здоров'я населення та рівня задоволеності пацієнтів.

Застосування сучасних медичних технологій визначає нові вимоги до фахівців, оскільки вирішення багатьох проблем у медицині значною мірою залежить від кваліфікації.

Проводиться плідна робота в плані створення нових навчально-методичних комплексів із таких дисциплін, як основи медсестринства, медсестринство у внутрішній медицині, хірургії, педіатрії, акушерстві та гінекології, репродуктивне здоров'я. Відпрацювання практичних занять на базі хірургічного центру із стаціонаром короткострокового перебування, діагностичного центру, жіночої консультації, багатопрофільного денного стаціонару, центру реабілітації, дитячого консультативно-лікувального центру, а також підстанції швидкої медичної допомоги.

Ефективна освітня політика у галузі охорони здоров'я є важливою складовою стратегічного

плану розвитку медичної галузі, оскільки від рівня підготовки медичних кадрів залежить якість надання медичної допомоги населенню країни.

Медична сестра, фельдшер, акушерка – це ті професії медиків, які надають комплексну медико-соціальну допомогу людині впродовж життя. Саме тому на базі ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС якісній безперервній післядипломній підготовці молодших спеціалістів з медичною освітою надається велика увага.

Висновок. Сьогодні вже розроблені національні стандарти лікування найпоширеніших хвороб, але для їх впровадження необхідно створення багаторівневої структури та життєздатної методології. В своїй роботі ми ставимо конкретні, реалістичні цілі і завдання на шляху безперервної післядипломної підготовки кадрів. Вся система підготовки та перепідготовки молодших спеціалістів з медичною освітою є такою, що відповідає потребам установи із забезпечення надання якісної медичної допомоги.

ЛІТЕРАТУРА

1. Якість підготовки медичних сестер – нагальна вимога часу / М. В. Банчук, О. П. Волосовець, І. І. Фещенко [та ін.] // Буковинський медичний вісник. Спец. випуск. – 2007. - С 7-10.

2. Біловол О. М. Стратегія розвитку та реформування медсестринства в Україні / О. М. Біловол // Буковинський медичний вісник. Спец. випуск. – 2007. – С. 3-6.

3. Вороненко Ю. В. Реформування медсестринської освіти в Україні / Ю. В. Вороненко, Т. І. Чернишенко // Медсестринство України. – 1998. – № 1.

4. Методичні підходи до впровадження локальних клінічних протоколів в амбулаторно-поліклінічну практику / Д. Д. Дячук, М. М. Чумаченко, Г. З. Мороз [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2009. – № 3. – С. 66-70.

5. Криштопа Б. П. Управління вищою освітою в Україні: системно- історичний аналіз / Б. П. Криштопа // Український мед. часопис – 2000. – № 3. – С. 132-138 .

6. Проект ЄС «Сприяння реформі вторинної медичної допомоги в Україні». Роль управління кадровими ресурсами у покращенні результатів діяльності системи охорони здоров'я України. Представництво Європейської Комісії в Україні. – Київ, 2009. – С. 47-51.

7. Стратегія ВОЗ в області сестринського і акушерського образования для Европейского региона. Разделы 1–8. Методические рекомендации по реализации стратегии для государств – членов ВОЗ. 188 с.

8. Шевчук М. Г. Сестринська справа / М. Г. Шевчук – К. : Здоров'я, 1992. –340с.

9. Вороненко Ю. В. Менеджмент та лідерство в медсестринстві. / Ю. В. Вороненко, О. М. Литвинова. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – С. 34-49.